

Střípky z historie: 28. Náboženská nesnášenlivost 1420

Náboženská nesnášenlivost vedla k vlně násilí a utrpení.

Střípky z historie

Náboženská nesnášenlivost 1420

V prvních letech husitských bouří vpadl představitel katolické strany a jaroměřský hejtman Hynek z Dubé do kališnického kostela v Krčíně. Přítomné stoupence kalicha dílem rozehnal, dílem pobil. Na posměch jejich víře nechal svého koně napojit z kalicha, neboť prý kůň je také pod obojí.

Rozhořčení údajně počínáním Hynka z Dubé vytáhli husité na Jaroměř, kterou 15. května 1421 obsadili a Hynka zajali. Později byl sice propuštěn, nicméně v průběhu dalších let přišel o svůj hrad Červená Hora, který husitská vojska oblehla a vypálila.

V polovině 15. století vzniká v Kunvaldu na litickém panství Jednota bratrská. V počátcích rekatolizace jsou severovýchodní Čechy spolu s celým hradeckým krajem považovány za jednu z nejkacířštějších částí země. To potvrdila i dvě protikatolická povstání na opočenském panství.

První z nich se odehrálo v roce 1628 jako reakce na přítomnost rekatolizační komise. Povstání se z Opočna rychle rozšířilo také na Náchodské a Smiřické panství. Povstalci rozesílali výhružné dopisy městům, která se postavila proti nim, podařilo se jim silou dobýt dokonce opevněné Nové Město nad Metují.

Rebelie v roce 1732 ukázala, že ani sto let rekatolizačního úsilí nepřineslo v některých oblastech severovýchodních Čech zcela uspokojivý výsledek.

Rebelii předcházely útoky celých rodin z opočenského panství do Žitavy a jinam. Někteří emigranti se pak tajně vrací a šíří mezi ostatními nepravdivou informaci, že pruský král vyjednal s císařem náboženskou svobodu. Na panství se konají velká shromáždění, sestavují se seznamy těch, kdo hodlají požádat o svobodné vyznávání evangelické víry, některé katolické kostely zejí prázdnotou.

Ani zjištění, že u pruského krále zastání nenajdou, ani rychlé potlačení rebelie vojskem, ani pozatýkání vůdců však mnohé od setrvání u zakázané víry neodradilo.

Velké množství zdejších nekatolíků bylo jedním z důvodů založení samostatného biskupství v roce 1664, s tajným nekatolicím se tu v první polovině 18. století potýkal i známý jezuitský misionář Antonín Koniáš.

Po vydání tolerančního patentu tajné nekatolicí sice mizí, k úplnému uklidnění náboženské scény však nedochází. Ne všichni byli spokojeni s povolenou luterskou či kalvínskou konfesí. Brzy se tak objevují různá neortodoxní hnutí, nejprve domácího původu (náboženští blouznivci), později importovaná ze zahraničí. Pro severovýchodní Čechy je typický také lidový spiritismus.

Německojazyčné oblasti zasahuje na přelomu 19. a 20. století hnutí *Los von Rom* – Pryč od Říma. V českojazyčných regionech se opožďeně, zato však mnohem masověji projevilo přestupové hnutí po první světové válce.

-st-

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté – Česká republika](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj baptistických sborů](#)